

мобільності. Це забезпечить ефективну реалізацію трудового потенціалу особистості, сприятиме підвищенню її професійної мобільності. Провідна роль в цьому належить освітній системі в цілому і особливо системі вищої педагогічної освіти.

Література

1. Амирова Л. А. Профессионально-педагогическая мобильность учителя как целевая установка высшего педагогического образования / Л. А. Амирова // Alma Mater : вестник высшей школы. – 2004. – №1. – С. 55-60.
2. Викулина М. А. Непрерывное образование и подготовка педагога / Мария Александровна Викулина // Педагогика. – 1999. – №7. – С. 14-17.
3. Горюнова Л. В. Профессиональная мобильность специалиста как проблема развивающегося образования в России : дис... докт. пед. наук : 13.00.08 / Лилия Васильевна Горюнова. – Ростов-н/Д., 2006. – 337 с.
4. Дридзе Т. М. Многомерность социального бытия личности в пространстве времени коммуникации / Т. М. Дридзе // Мир психологии. – 2000. – № 2. – С. 20-23.
5. Дурай-Новикова К. М. Формирование профессиональной готовности студентов к педагогической деятельности : автореф. дис.... д-ра пед. наук : 13.00.01 / К. М. Дурай-Новикова. – М., 1983 – 46 с.
6. Іванченко Є. А. Формування професійної мобільності майбутніх економістів у процесі навчання у вищих навчальних закладах : дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Євгенія Анатоліївна Іванченко. – Одеса, 2005. – 181 с.
7. Калининский Ю. И. Развитие социально-профессиональной мобильности андрагога в контексте социокультурной образовательной политики региона : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Юрий Исаакович Калининский. – СПб., 2001. – 470с.
8. Никитина Е. А. Педагогические условия формирования профессиональной мобильности будущего педагога : дис... канд. пед. наук : 13.00.01/ Елена Александровна Никитина. – Иркутск., 2006. – 204 с.
9. Пріма Р. М. Формування професійної мобільності майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика [монографія] / Раїса Миколаївна Пріма. – Дніпропетровськ : ІМА-ПРЕС, 2009. – 367 с.
10. Сушенцева Л. Л. Теоретико-методичні засади формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах : дис... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Лілія Леонідівна Сушенцева. – К., 2012. – 469с.

Анотація

В статті автор аналізує сутність готовності до професійної мобільності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, розкриває її критерії та показники.

Аннотация

В статье автор анализирует сущность готовности будущих воспитателей дошкольного возраста к профессиональной мобильности, раскрывает ее критерии и показатели.

Summary

In this article the author examines the nature of preparedness for professional mobility future educators of preschool children, reveals its criteria and indicators.

Ключові слова: готовність, мобільність, професійна мобільність, критерії.

Ключевые слова: готовность, мобильность, профессиональная мобильность, критерии.

Key words: readiness, mobility, occupational mobility criteria.

Подано до редакції 18.03.13.

УДК 378.22+377.35+167.1

©2013

Осипова Т.Ю., Бойченко О.В.

РОЛЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Постановка проблеми у загальному вигляді... Україна як європейська держава зробила важливий крок на шляху до інтеграції вищої освіти в загальноєвропейський простір. У контексті таких змін педагогічна освіта розглядається не лише як окрема унікальна сфера підготовки нової генерації вчителів, а як винятково важливий ресурс розвитку інтелектуального потенціалу нації. Покращення якості вищої освіти, забезпечення рівного доступу до неї передбачено Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів «Концепція розвитку освіти в Україні» та спрямоване на утвердження новітніх інформаційних технологій.

Важливою умовою модернізації освіти є підвищення якості фундаментальної підготовки педагогічних працівників, що є основою формування фахівця та оптимізує суспільний розвиток. Дослідження сучасних вітчизняних та зарубіжних учених доводять існування безпосереднього зв'язку між культурою, наукою та освітою. Сучасне суспільство ставить високі вимоги перед майбутніми спеціалістами, які включають в себе крім ґрунтовної теоретичної та практичної підготовки, ще й уміння творчо підходити до розв'язання різних проблем, уміння їх аналізувати та вирішувати в нестандартних ситуаціях.

Згідно з Положенням про державний вищий заклад освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 1074 від 05.09.1996 р. «наукова та науково-виробнича діяльність вищих закладів освіти є одним з головних засобів досягнення державних стандартів якості підготовки фахівців з вищою освітою та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації», що реалізуються: 1) інтеграцією навчального процесу, науки та виробництва; 2) підготовкою фахівців на основі використання досягнень науково-технічного прогресу та залучення

студентів до участі в науково-дослідницьких і проектно-конструкторських роботах, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету і за договорами із замовником; 3) організацією наукової та науково-виробничої роботи у взаємозв'язку з навчальним процесом у межах діяльності конструкторських і проектних бюро, центрів науково-технічної творчості молоді тощо; 4) проведенням олімпіад та конкурсів; 5) залученням провідних викладачів і науковців до здійснення навчального процесу. Отже, в ході професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема фізико-математичних дисциплін, постає проблема формування в них дослідницьких умінь, що сприятимуть їхньому самовдосконаленню в подальшій професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Навчально-дослідницька культура є об'єктом багатьох наукових праць лише у 90-х роках ХХ та на початку ХХІ століття. Різноплановий аналіз цього феномену свідчить про високий інтерес до цієї проблеми та її актуальність для сучасної освіти. Так, у педагогічній теорії проблема залучення студентів до науково-дослідницької роботи вивчається з різних поглядів. Представники професійно-діяльнісного підходу (Б. Гершунський, Ю. Лавриков, С. Смирнова, Л. Хейстер) тлумачать її як модель майбутньої самостійної діяльності вчителя.

Ідею про необхідність підготовки майбутніх учителів до проведення науково-дослідницької, творчо-пошукової роботи знаходимо у працях В. Загвязінського, В. Сластьоніна, В. Сухомлинського, С. Шацького та ін. Концептуальні засади фахової підготовки майбутнього вчителя до творчої діяльності розкрито в дослідженнях І. Зязюна, Н. Кічук, М. Кухарева, М. Нікандрова, Н. Ничкало, О. Савченко, С. Сисоєвої та ін. Аналіз системи освіти показує, що вищі навчальні заклади готують студентів насамперед до практичної діяльності, адже педагог не взмозі за короткий термін навчання передати студенту всі знання, уміння та навички, які є необхідними для виконання майбутніми вчителями фізико-математичних дисциплін професійних функцій. Саме тому й постає проблема самоосвіти, а також переходу від репродуктивної системи освіти до продуктивної, креативної, у якій навички дослідницької роботи є показником готовності студента до професійної діяльності, яка на сьогодні недостатньо висвітлена [2]. Пошук нових шляхів удосконалення фундаментальної підготовки майбутніх учителів фізики та математики вимагає змін у процесі навчання. Як зазначають науковці (В. Беспалько, В. Єремєєва, М. Кларін, Г. Ксьозова, В. Максимова, І. Прокопенко, Г. Селевко, О. Столяренко, Д. Чернилевський та ін.), якість фундаментальної підготовки майбутніх фахівців прямо залежить від адекватно обраної й професійно реалізованої педагогічної технології, що формує необхідне інформаційне середовище на підставі активної педагогічної взаємодії викладача і студента.

Формулювання цілей статті... Метою статті є з'ясування ролі дослідницької діяльності у процесі підготовки майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін.

Виклад основного матеріалу дослідження... Питанню професійної підготовки вчителя присвячено значну кількість праць. Незважаючи на це, важко стверджувати, що ця проблема повністю розв'язана чи, принаймні, близька до розв'язання. Такого роду проблеми є вічними, оскільки життя ставить все нові задачі, в тому числі і в галузі освіти. Зміни, які відбуваються в сучасній школі, висувають значно вищі вимоги до професійної культури вчителя, а чинна система навчання і виховання людини не зможе задовольнити ці вимоги, якщо не будуть неперервно вдосконалюватися зміст освіти, розроблятися нові методичні системи навчання, створюватися нові програми, підручники, навчальні посібники, дидактичні матеріали, і все це на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, з урахуванням досягнень людства в науці, техніці, організації суспільного життя [5].

Однак, як зазначають науковці (О. Железнякова, Н. Нікітіна, М. Петухов), якість фундаментальної підготовки майбутніх учителів не відповідає вимогам європейських стандартів. Особливо це стосується майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін, оскільки система знань, умінь та навичок, якою оволодівають студенти фізико-математичного факультету, реалізується на високому рівні складності. Останнє зумовлює потребу узагальнення досвіду фундаментальної підготовки майбутніх учителів та вимагає оновлення її теоретико-методологічних засад для створення якісно нової моделі навчального процесу, яка б відповідала сучасним тенденціям розвитку системи педагогічної освіти [7].

Зазначимо, що вчитель у своїй практичній діяльності може займатися як науково-дослідною, так і дослідницькою педагогічною діяльністю. Кожна з них є важливою складовою фахової компетенції сучасного вчителя. Готовність майбутнього вчителя до дослідницької діяльності розглядається як фахова компетентність, яку характеризують сукупність взаємопов'язаних сутнісних орієнтацій, дослідницьких знань, умінь, навичок і досвіду роботи, потрібних для здійснення успішної педагогічної діяльності в умовах особистісно орієнтованого навчання і виховання учнів.

Сучасний учитель фізики та математики не тільки сам стає дослідником, а й організовує дослідницьку діяльність учнів. Тому навчання прийомів організації дослідницької діяльності студентів у процесі їхньої професійної підготовки повинна приділятися особлива увага. На нашу думку, тільки продумана, логічно вибудована система занять, організуюча дослідницьку діяльність студентів, дасть очікувані результати. Студент, озброєний науковими методами пізнання, зуміє виявити проблему і не тільки зрозуміти і вивчити її, а й самостійно запропонувати нестандартне, креативне, оригінальне рішення.

Невід'ємною складовою дослідницької діяльності виступає наявність дослідницьких умінь, які формуються в системі організації науково-дослідницької діяльності студентів. Різні аспекти науково-дослідницької роботи були предметом досліджень В. Андреева, Л. Квіткіна, О. Іващенко, В. Попова, Ф. Орехова, В. Шейко, В. Стрельської, І. Усачова та ін. Натомість, незважаючи на значну кількість наукових праць, у них або висвітлюється особистий досвід роботи, або досліджуються окремі аспекти проблеми, або ці проблеми розглядаються у зв'язку з вирішенням суміжних.

Науково-дослідницька діяльність студентів є однією з найважливіших форм навчального процесу, засобом підвищення якості підготовки і виховання майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін, здатних творчо застосовувати у практичній діяльності новітні досягнення науково-технічного та культурного прогресу.

В. Шейко та Н. Кушнарєнко зазначають, що науково-дослідницька діяльність студентів вищих навчальних закладів як один із чинників підготовки фахівців містить у собі два взаємопов'язаних елементи: навчання студентів елементів дослідницької діяльності організації та методики наукової творчості; наукові дослідження, що здійснюються студентами під керівництвом професорів і викладачів [8].

Для науково-дослідницької діяльності вищих навчальних закладів характерними є єдність цілей та напрямів навчальної, наукової і виховної роботи, тісна взаємодія всіх форм та методів наукової роботи студентів, що реалізуються в навчальному процесі та в позанавчальний час. Це забезпечує їхню участь у науковій діяльності протягом усього періоду навчання. Зміст і структура науково-дослідницької діяльності забезпечує послідовність її засобів і форм відповідно до логіки та послідовності навчального процесу, що зумовлює спадкоємність її методів і форм від курсу до курсу, від кафедри до кафедри, від однієї дисципліни до іншої, від одних видів занять до інших, поступове зростання обсягу та складності набутих студентами знань, умінь, навичок у процесі виконання ними наукової роботи.

Слід відзначити, що науково-дослідницька діяльність студентів є однією з найважливіших форм навчального процесу, завдяки якому можливо підвищення якості підготовки і виховання високоякісних фахівців здатних творчо вирішувати проблемні завдання, оптимально застосувати набуті знання у практичній діяльності, використовувати для підвищення результативності своєї діяльності новітні досягнення науково-технічного і культурного прогресу. Натомість, як зазначає А. Яновський, до науково-дослідницької діяльності найчастіше залучаються студенти старших курсів, щодо молодших курсів, то така робота, пов'язана з необхідністю мати достатньо високий рівень знань, навичок та вмінь, обізнаність в наукових проблемах, і для таких студентів може вважатися достатньо складною. Проте, на нашу думку, необхідно спрямувати майбутніх фахівців на творчість з самого початку навчання у ВНЗ. Для цього найбільш придатним є залучення студентів до пошуково-дослідницької діяльності [9].

Ми цілком поділяємо це твердження і вважаємо, що для науково-дослідницької роботи необхідно мати певні знання, володіти навичками та методами дослідження, чого ще не мають студенти молодших курсів. Однак зовсім виключити з навчання молодших курсів дослідницьку діяльність неможливо, тому що вона розвиває саме ті необхідні навички та формує вміння, які необхідні у науково-дослідницькій роботі. Отже, для поступового оволодіння навичками та вміннями науково-дослідницької діяльності, необхідно у процесі навчання на молодших курсах прилучати студентів до навчально-дослідницької діяльності, яка дозволяє розвинути творче мислення, сформувати навички самостійного пошуку, оволодіти методами наукового пізнання, сформувати вміння пошуку альтернативних засобів, рішень, способів вирішення тощо.

Пошуково-дослідницька діяльність учителя, за визначенням А. Яновського, – це діяльність спрямована на впровадження інновацій, пов'язана з висуненням власних гіпотез, розробкою ідей, їх аналізом та обґрунтуванням, вивченням та доведенням до дидактичного продукту, який у подальшому можна буде реалізувати у своїй професійній діяльності, вона за характером найбільш близька до наукової. Вона може здійснюватися і на методологічному, і на теоретичному, і на технологічному рівнях. Саме така універсальність цієї діяльності її варіативність у плані обрання складності та напрямку досліджень, її спрощені вимоги до знань та вмінь необхідних для її здійснення, роблять її досить потужним засобом у навчанні та підготовці студентів та подальшому залученню їх до власної науково-дослідницької діяльності [9].

На значній ролі дослідницької діяльності вчителя наголошував В. Сухомлинський, який у багатьох своїх працях відзначав, що педагогічна діяльність неможлива без елемента дослідження, оскільки вже за своєю логікою та філософською основою вона має творчий характер. На думку відомого педагога, кожна людська індивідуальність, з якою має справу вчитель, – це певною мірою, своєрідний, неповторний світ думок, почуттів, інтересів.

Науковці (А. Андреев, В. Солдаткін та ін.) зазначають, що вчитель у своїй практичній діяльності може займатися як науково-дослідною, так і дослідницькою педагогічною діяльністю. Кожна з них є важливою складовою фахової компетенції сучасного вчителя. Готовність майбутнього вчителя до дослідницької діяльності розглядається як фахова компетентність, яку характеризують сукупність взаємопов'язаних сутнісних орієнтацій, дослідницьких знань, умінь, навичок і досвіду роботи, потрібних для здійснення успішної педагогічної діяльності в умовах особистісно орієнтованого навчання і виховання учнів [1, с. 9]. Отже, у процесі професійної підготовки

майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін необхідно значну увагу приділяти навчально-дослідницькій діяльності, оскільки це сприятиме набуттю вмінь і навичок, необхідних для виконання ними професійної діяльності на високому рівні.

В. Загвязинський наголошує на тому, що бути педагогом-дослідником – означає вміти знаходити нове в педагогічних явищах, виявляти в них невідомі зв'язки й закономірності. А це потребує передусім загальної культури та високої фахової підготовки, певного досвіду навчально-виховної роботи й спеціальних знань і вмінь, притаманних саме дослідницькій роботі. Зокрема, треба вміти спостерігати й аналізувати явища; узагальнювати результати спостережень, виділивши найголовніше; за певними ознаками передбачати розвиток явищ у перспективі; поєднувати точний розрахунок із уявою й інтуїцією та багато іншого. Складність педагогічних явищ із незавершеністю їх логічного аналізу та недостатньою інформованістю про них, робить проблему наукового пошуку особливо актуальною [4, с. 15].

Зміст і структура науково-дослідницької діяльності, як зазначають В.Шейко та Н.Кушнаренко, забезпечує послідовність її засобів і форм відповідно до логіки та послідовності навчального процесу, що зумовлює спадкоємність її методів і форм від курсу до курсу, від кафедри до кафедри, від однієї дисципліни до іншої, від одних видів занять до інших, поступове зростання обсягу та складності набутих студентами знань, умінь, навичок у процесі виконання ними наукової роботи [8].

Л. Квіткіною науково-дослідницька діяльність студентів трактується як найбільш ефективний метод підготовки якісно нових спеціалістів у вищій школі. Вона максимально розвиває творче мислення, індивідуальні якості, дослідницькі навички студентів, дозволяє здійснювати підготовку ініціативних спеціалістів, розвиває наукову інтуїцію, глибину мислення, творчий підхід до сприйняття знань та практичне використання їх для вирішення організаційних, технічних і прикладних задач та наукових проблем, а також виховувати у студентів уміння працювати в колективі [6, с. 36]. Її основна мета полягає у практичному закріпленні теоретичних знань студентів, формування їхнього творчого мислення, здобутті навичок проведення самостійних наукових досліджень тощо.

На нашу думку важлива роль у залученні студентів фізико-математичних факультетів до дослідницької діяльності належить педагогу наставнику, основним завданням якого, згідно з твердженнями науковців (А.Бойко [3], Н.Кушнаренко, В.Шейко [8], та ін.) є: формування наукового світогляду майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін, оволодіння ними методологією і методами наукового дослідження;

- надання допомоги студентам у прискореному оволодінні спеціальністю, досягнення високого професіоналізму;

- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань;

- прищеплення студентам навичок самостійної дослідницької діяльності;

- розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі, залучення до такої роботи найздібніших студентів;

- необхідність постійного оновлення й вдосконалення своїх знань;

- розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;

- створення та розвиток наукових шкіл, творчих колективів, виховання у стінах навчального закладу резерву вчених, дослідників, викладачів.

А.Бойко, в якості наставника розглядає тьютора (і хоча на нашу думку поняття «наставник» і «тьютор» у сучасній педагогіці тісно переплітаються, вони не є тотожними) і зазначає, що головним його завданням є формування професіональної суб'єктності, здатної до власного майбутнього професійного саморуку, самоздійснення у професії завдяки своєму ресурсу, даному від природи і здобутому у процесі розвитку. У зв'язку з цим, продовжує науковець, і ми не можемо не погодитися з цим твердженням, тьютор у вищій школі покликаний усебічно знати студента і не лише його особистісні якості, а й специфіку емоційної й інтелектуальної сфери, його родину, побут, матеріальне становище, на основі чого включати студентів у різні види діяльності за інтересами, самостійної роботи, такі, як проектна, дослідницька, організаційна, художня, самодіяльна та ін., виконувати наукові роботи, брати участь у наукових дискусіях, конкурсах, що сприяють критичному розумінню ними своїх досягнень, усвідомленню невирішених проблем, постійному випробовуванню в індивідуальній діяльності, її рефлексії, формулюванню власних завдань і корекції своїх дій [3].

До основних функцій тьютора як наставника науковець відносить: 1) організаційне керівництво навчально-пізнавальною діяльністю студента чи учня; 2) визначення його можливостей та інтересів; 3) рекомендації в особистісному становленні, організації самовиховання, формування системи цінностей, способу життя, визначення особистісних перспектив; 4) надання допомоги в правильному й ефективному використанні науково-методичного супроводу з певної навчальної дисципліни; 5) організація самостійної роботи; 6) забезпечення вирівнювання знань студентів і учнів; 7) обґрунтування засобів і допомога в досягненні високого рейтингу підопічного; 8) забезпечення інформацією й обміну між суб'єктами додатковою літературою[3].

Висновки... Підсумовуючи, доходимо висновку, що зважаючи на те, що майбутні вчителі фізико-математичних дисциплін повинні навчити своїх учнів самостійно виконувати дослідницьку роботу, тому вони

зобов'язані знати як організувати дослідницьку діяльність дітей і самі володіти дослідними вміннями та навичками. З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне формувати у студентів навчально-дослідницьку культуру, визначення сутності і структури якої є перспективою нашого подальшого наукового дослідження.

Література

1. Андреев А. А. Дистанционное обучение : сущность, технология, организация / А. А. Андреев, В. И. Солдаткин. – М. : Издательство МЭСИ, 1999. – 196 с.
2. Астряб О. М. Про деякі елементи професійної підготовки студентів фізико-математичного факультету педагогічного інституту / О. М. Астряб // Наукові записки КГПІ ім. О.М. Горького. – 1955. – № 1. – С. 3-14.
3. Бойко А. Тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір духовно-моральної взаємодії / А. Бойко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Полтава : ПНПУ, 2011. – С. 4-10.
4. Загвязинский В. И. Учитель как исследователь / В. И. Загвязинский. – М. : Знание, 1980. – 96 с.
5. Іванова Т. В. Професійна культура майбутнього вчителя / Т.В. Іванова // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 2. – С. 86-93.
6. Квиткина Л. Г. Научное творчество студентов / Л. Г. Квиткина. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 108 с.
7. Микитина Н. Н. Основы профессионально-педагогической деятельности : учеб. пособие для студ. учреждений сред. проф. образования / Н. Н. Микитина, О. М. Железнякова, М. А. Петухов. – М. : [б/и], 2002. – 288 с.
8. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник для студентів вузів / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – [3-тє вид., стереотип.]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 295 с.
9. Яновський А. О. Педагогічні умови організації пошуково-дослідницької діяльності майбутніх вчителів гуманітарного профілю з використання ІКТ : дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Яновський Анатолій Олександрович. – Одеса, 2009. – 161 с.

Анотація

У статті розглянуто сутність дослідницької, пошукової і пошуково-дослідницької, науково-дослідницької культури, визначено необхідність формування дослідницьких умінь майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін, розглянуто роль тьютора як наставника студентів у здійсненні зазначеної діяльності.

Аннотация

В статье рассматривается сущность исследовательской, поисковой и поисково-исследовательской, научно-исследовательской культуры, определена необходимость формирования исследовательских умений будущих учителей физико-математических дисциплин, рассмотрена роль тьютора как наставника студентов в осуществлении указанной деятельности.

Summary

The article deals with the nature of research, search and search and research, research culture, defined need to develop research skills of future teachers of physics and mathematics, examined the role of tutor as mentor students in carrying out such activities.

Ключові слова: майбутні вчителі фізико-математичних дисциплін, дослідницька, пошуково-дослідницька, навчально-дослідницька, науково-дослідницька діяльність, тьютор, наставник.

Ключевые слова: будущие учителя физико-математических дисциплин, исследовательская, поисково-исследовательская, учебно-исследовательская, научно-исследовательская деятельность, тьютор, наставник.

Key words: future teachers of physical and mathematical sciences, research, search and research, educational, research, research activities, tutor, mentor.

Подано до редакції 12.03.13.

УДК 378.147.1

©2013

Павленко М.П., Павленко Л.В.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ І ОРГАНІЗАЦІЇ КОРИГУЮЧОГО КОНТРОЛЮ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Зростаючі вимоги до якості знань випускників вищих навчальних закладів є наслідком науково-технічного прогресу, в умовах якого не може залишатися незмінним освітній процес. У сучасних педагогічних дослідженнях вивчаються шляхи і засоби підвищення якості освіти в цілому і якості навчання зокрема. З позицій підвищення якості освіти переглядаються усі основні компоненти педагогічного процесу, аналізується їх потенціал, а також створюються нові технології навчання, одним з основних принципів проектування яких є відповідність їх критерію якості. Одним з таких компонентів є коригуючий контроль.

Необхідно зазначити особливу значущість коригуючого контролю для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей, оскільки саме цей вид контролю максимально реалізує єдність навчальної, виховної і розвиваючої функцій контролю і отже, володіє досить великим потенціалом для підвищення якості навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Педагогічний контроль є невід'ємним компонентом технологій навчання. В той же час, аналіз літератури з проблеми контролю [1; 5; 7] і дослідження практики його організації у навчанні студентів інженерно-педагогічних спеціальностей виявляють ряд недоліків в здійсненні контролюючої діяльності з боку викладача, особливо це стосується поточного і проміжного контролю, які не регламентуються вимогами освітніх програм:

– у більшості випадків результатом контролю є оцінка, яка не завжди враховує багатовимірну якісно-